

જી.એસ.ટી. કાયદા હેઠળ કંપોઝીશનમાં આવ્યા મહત્વના સુધારા: આ જાણવા છે દરેક માટે જરૂરી!!

તા. ૨૪.૦૬.૨૦૨૦:જી.એસ.ટી. કાયદા હેઠળ ૨૪ જૂન ના રોજ મહત્વના જાહેરનામા બહાર પાડી, મહત્વના ફેરફારો કરવામાં આવ્યા છે. આ ફેરફારો જાણવા સૌ માટે જરૂરી છે. આ જાહેરનામાની સરળ ભાષામાં સમજૂતી આપવા આ લેખમાં પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

નોટિફિકેશન: ૫૦/૨૦૨૦, તા. ૨૪.૦૬.૨૦૨૦: કંપોઝીશન ના નિયમોમાં ફેરફાર ૦૧.૦૪.૨૦૨૦ થી કંપોઝીશન હેઠળ જે વેરો ભરવા નો આવશે તે નીચે મુજબ રહેશે.

ક્રમ	જી.એસ.ટી. હેઠળ કલમ	કરદાતાઓ નો પ્રકાર	વેરા નો દર
૧	કલમ ૧૦ ની પેટા કલમ ૧ અને ૨	ઉત્પાદકો (આ દર સરકાર દ્વારા જાહેર કરાયેલ ખાસ ઉત્પાદકોને લાગુ પડશે નહીં)	પોતાના કુલ ટર્નઓવર ના ૧% (CGST ૦.૫ + SGST ૦.૫) (ઉત્પાદકોએ પોતાના કરમુક્ત સહિતના કુલ ટર્નઓવર ઉપર જી.એસ.ટી. ભરવાનો રહે છે)
૨	કલમ ૧૦ ની પેટા કલમ ૧ અને ૨	રેસ્ટોરન્ટ ની સેવા આપતા કરદાતા	પોતાના કુલ ટર્નઓવર ના ૫% (૨.૫% CGST + ૨.૫% + ૨.૫% SGST)
૩	કલમ ૧૦ ની પેટા કલમ ૧ અને ૨	ઉપર જણાવેલ સિવાય ના કરદાતા જેવા કે ટ્રેડર્સ-વેપારીઓ	કરપાત્ર માલ તથા સેવા ના ૧% (CGST ૦.૫ + SGST ૦.૫)
૪	કલમ ૧૦ ની પેટા કલમ ૨A	જે કરદાતાઓ ઉપર મુજબ કંપોઝીશનમાં ના જય શકે તેવી સેવા પ્રદાન કરે છે તેવા સેવા કરદાતાઓ	કરપાત્ર માલ તથા સેવાઓ ઉપર ૬% (૩% CGST + ૩% SGST)

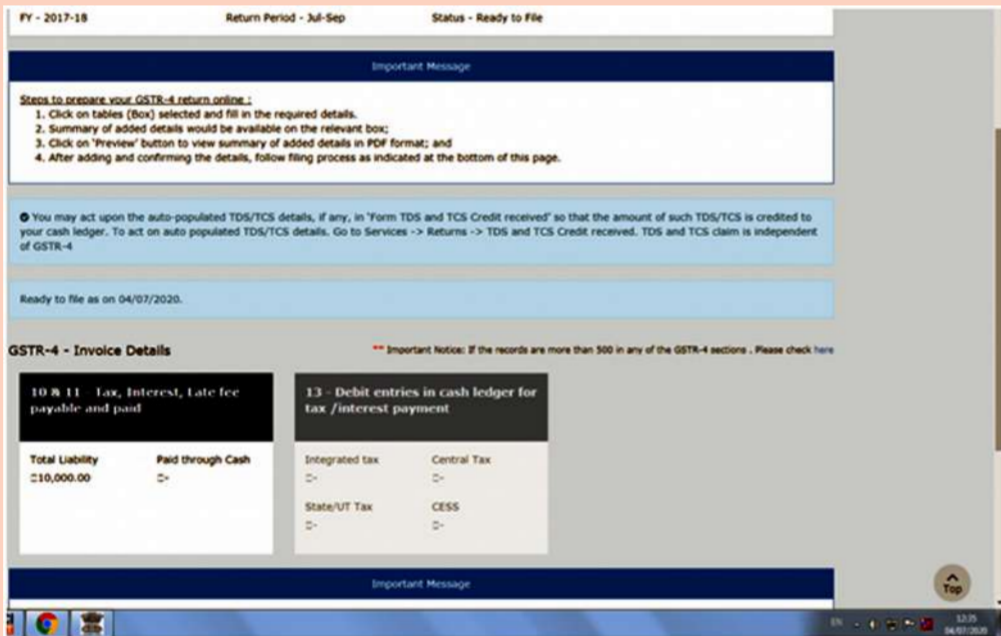
સંપાદક નોંધ: કંપોઝીશન કરદાતા કે જેઓ પોતાના મુખ્ય ધંધા ઉપરાંત સેવા પ્રદાન કરે તે અંગે ક્યાં દરે વેરો લાગુ પડે તે બાબતે અનેક પ્રશ્ન ઉઠી રહ્યા હતા. આ જાહેરનામા દ્વારા આ બાબતે ખુલાસો થઈ ગયો છે. મારા અંગત માટે, આ દરો ૦૧.૦૪.૨૦૨૦ થી લાગુ પડે. આ કારણે ૩૧.૩.૨૦૨૦ સુધી ટ્રેડરે આપેલ સેવા માટે, જે તે સેવા ના રેગ્યુલર દરે વેરો ભરવાનો થાય તેવું અર્થઘટન કોઈ કરી શકે.

શું આપ GST હેઠળના કોમ્પોઝીશન વેપારી છો?? તો લેટ-ફી (દંડ) ભરવા તૈયાર રહો...!!!

સરકારશ્રીના અમુક નિર્ણય સામાન્ય વ્યક્તિની સમજણ શક્તિ બહાર છે!!!

તા. ૩૦-૦૬-૨૦૨૦ના રોજ ઈસ્યુ કરેલ જાહેર નામાના અનુસંધાને અગર આપ GST ના Regular Dealer છે તો આપને જુલાઈ ૨૦૧૭થી જુલાઈ ૨૦૨૦ દરમિયાન ના પત્રકો માત્ર રૂ. ૫૦૦/- પ્રતિ રીટર્ન થી ભરી શકો છો, પરંતુ જો આપ Composition Dealer છે તો આપ ને એવી કોઈ છૂટછાટ મળતી નથી.

દાખલા તરીકે જો આપ આજની તારીખમાં July-૨૦૧૭ થી Sept-૨૦૧૭નું Composition રીટર્ન ભરશો તો એવા રીટર્ન માં રૂ. ૧૦૦૦/- ની લેટ-ફી આવશે, જે આપ નીચે જોઈ શકો છો.

આ વાતથી એટલું તો ચોક્કસ કહી શકાય કે સરકારશ્રી માત્ર મોટા વેપારી તથા ઉદ્યોગપતિને ધ્યાનમાં રાખીને નિર્ણય લે છે જ્યારે નાના વેપારી જેવું વાર્ષિક ટર્નઓવર એક કરોડ રૂપિયાથી ઓછું છે અને Composition Dealer છે, એવા વેપારી માટે કોઈ રાહત નથી. સરકારશ્રીના આ ગણિત સાથે ટેક્ષ ટુડે સહમત નથી. જોકે આ બાબતે એ કારણ પણ હોઈ શકે કે કંપોઝીશનમાં હાલમાં ભરવાના થતાં CMP-૦૮માં કોઈ લેઈટ ફી લાગતી નથી. પણ આ સમયે એ બાબત સરકારના ધ્યાન બહાર રહી ગઈ હોય તેવું બની શકે કે જે અગાઉના કંપોઝીશન રીટર્ન બાકી છે તેમાં તો લેઈટ ફી લાગે છે. કારણ જે હોઈ તે પણ કંપોઝીશન ના નાના કરદાતા તેઓની લેઈટ ફી પણ માફ થાય તેવી આશા સેવી રહ્યા છે.

જી.એસ.ટી. હેઠળની મુદત અંગે તારીખો યાદ રાખવામા મુશ્કેલી પડી રહી છે?? વાંચો આ લેખ અને જાણો અલગ અલગ ફોર્મ માટેની મુદત

GST Due dates Covid 19 Relief, Late Fees Exemption In Simple Way As per Various Notif. Up to dt 30-6-20.				
Month	Notifi. for 3B	3B Due Date	Notifi. for GSTR1	Monthly GSTR-1 Due Date
FEBRUARY -2020.	52/D. 24-6-20.	30-06-2020.	-	11-3-2020.
MARCH - 2020.	52/D. 24-6-20.	03-07-2020.	53/D. 24-6-20.	10-07-2020.
APRIL-2020.	52/D. 24-6-20.	06-07-2020.	53/D. 24-6-20.	24-07-2020.
MAY-2020.	52/D. 24-6-20.	12-09-2020.	53/D. 24-6-20.	28-07-2020.
JUNE-2020.	52/D. 24-6-20.	23-09-2020.	53/D. 24-6-20.	05-08-2020.
JULY-2020.	52/D. 24-6-20.	27-09-2020.	-	Ext. Yet Not Notified
AUGUST-2020.	54/D. 24-6-20.	01-10-2020.	-	Ext. Yet Not Notified

GST Dealers T/0 More than 5 Crores : Late Fees Exemption Due dates.				
Month	Notifi. for 3B	Ex.Due Date	Notifi. for GSTR1	GSTR-1 Due Date
FEBRUARY -2020.	52/D. 24-6-20.	24-06-2020.	-	11-3-2020.
MARCH - 2020.	52/D. 24-6-20.	24-06-2020.	53/D. 24-6-20.	10-07-2020.
APRIL-2020.	52/D. 24-6-20.	24-06-2020.	53/D. 24-6-20.	24-07-2020.
May -2020.	36/D. 3-4-20.	27-06-2020.	53/D. 24-6-20.	28-07-2020.
JUNE-2020.	-	Ext. Not Notified	53/D. 24-6-20.	05-08-2020.
JULY-2020.	-	Ext. Not Notified	-	Ext. Yet Not Notified
AUGUST-2020.	-	Ext. Not Notified	-	Ext. Yet Not Notified

Mahesh J. Bhesaniya - Tax Consultant- Junagadh. The author may be reached on bhesaniyamj@yahoo.in
જી.એસ.ટી. કાયદા હેઠળ કોરોના મહામારીના પગલે મોટા પ્રમાણમાં છૂટછાટ આપવામાં આવેલ છે. આ છૂટછાટ ખરેખર આવકાર્થ છે પરંતુ એક કરદાતા, એક ટેક્સ પ્રોફેશનલ્સ માટે આ મુદત યાદ રાખવી ખૂબ મુશ્કેલ બની રહી છે. ટેક્સ ટુડે ગ્રુપના એક લેખક વાંચકો માટે આ તારીખો નું સંકલન કરી એક ચાર્ટ લાવ્યા છે. આ ચાર્ટમાં જાહેર કરવામાં આવેલ તમામ મુદતો નોટિફિકેશન ની વિગતો સાથે આપેલ છે. આશા રાખીએ છીએ કે આ ચાર્ટ આપને ઉપયોગી બનશે. આ ચાર્ટમાં કોઈ ફેર જણાય તો આપ અમને taxtodayuna@gmail.com પર મેઈલ કરી શકો છો.

COVID-19 હેઠળ જી.એસ.ટી. કાયદા હેઠળ 3B રિટર્ન ઉપર લેઈટ ફી ભરવામાં કરદાતાઓને આપવામાં આવી રાહત

નોટિફિકેશન ૫૨/૨૦૨૦, તા. ૨૪.૦૬.૨૦૨૦: ફેબ્રુઆરી થી જુલાઈ સુધી લેઈટ ફી માં રાહત જી.એસ.ટી. કાયદા હેઠળ રિટર્ન ઉપર લેઈટ ફી ભરવામાં કરદાતાઓ ને રાહત આપવામાં આવી છે. આ રાહતો નીચે મુજબ છે.

ક્રમ	કરદાતાઓ નો પ્રકાર	રિટર્ન પિરિયડ	લેઈટ ફી માફી જો નીચેની તારીખ સુધી રિટર્ન ભરવામાં આવે તો માફ
૧	પાછલા વર્ષમાં ૫ કરોડ થી વધુ ટર્નઓવર ધરાવતા કરદાતા	ફેબ્રુઆરી માર્ચ તથા એપ્રિલ ૨૦૨૦ ના રિટર્ન ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૦	૨૪ જૂન ૨૦૨૦ સુધી
૨	પાછલા વર્ષમાં ૫ કરોડ થી ઓછું ટર્નઓવર ધરાવતા કરદાતા. ગુજરાત-દમણ-દીવના કલસ્ટર વાળા રાજ્યો માટે	માર્ચ ૨૦૨૦ એપ્રિલ ૨૦૨૦ મે ૨૦૨૦ જૂન ૨૦૨૦ જુલાઈ	૩૦ જૂન ૨૦૨૦ સુધી
૩	ઉપર મુજબ		૩ જુલાઈ ૨૦૨૦ સુધી
૪	ઉપર મુજબ		૬ જુલાઈ ૨૦૨૦ સુધી
૫	ઉપર મુજબ		૧૨ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ સુધી
૬	ઉપર મુજબ		૨૩ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ સુધી
૭	ઉપર મુજબ		૨૭ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ સુધી

સંપાદક નોંધ: ઉપરની તારીખ સુધીમાં જો રિટર્ન ના ભરવામાં આવે તો જે તે રિટર્ન ભરવાની સામાન્ય છેલ્લી તારીખ લેઈટ ફી લગાડવામાં આવશે અને આવા કરદાતાઓને COVID-19ના કારણે આપવામાં આવેલ લેઈટ ફી અંગે છૂટછાટ નો લાભ મળશે નહીં.

જી.એસ.ટી. કાઉન્સિલે જાહેર કરેલી લેઈટ ફી અંગેની રાહત અંગેના જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું

જુલાઈ ૧૭ થી જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ સુધી ના રિટર્ન ભરવામાં લાગતી લેઈટ ફી અંગે રાહત જાહેર તા. ૨૪.૦૬.૨૦૨૦: જી.એસ.ટી. કાઉન્સિલની ૪૦ મી બેઠકમાં લેઈટ ફી અંગે જાહેર કરવામાં આવેલ રાહત અંગેનું જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. આ જાહેરનામા મુજબ નીચેની રાહતો મળવા પાત્ર રહેશે.

રિટર્ન પિરિયડ	લેઈટ ફી	શરતો
જુલાઈ ૨૦૧૭ થી જાન્યુઆરી ૨૦૨૦	૫૦૦/- પ્રતિ રિટર્ન	૧ જુલાઈ ૨૦૨૦ થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ સુધીમાં આ રિટર્ન ભરવાના રહેશે.
જુલાઈ ૨૦૧૭ થી જાન્યુઆરી ૨૦૨૦ સુધીના NIL રિટર્ન	NIL લેઈટ ફી	૧ જુલાઈ ૨૦૨૦ થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ સુધીમાં આ રિટર્ન ભરવાના રહેશે.

આ તક આપવા બદલ ટેક્સ ટુડે સરકારનો જાહેર આભાર માને છે અને પોતાના મધ્યમથી કરદાતાઓ ને અપીલ કરે છે કે જો આપના કોઈ જૂના રિટર્ન બાકી હોય તો આ રાહતો નો લાભ લઈ, રિટર્ન ભરી આપવામાં આવે. આ પ્રકારની તક વારંવાર મળતી નથી. (ભવ્ય પોપટ, એડિટર ટેક્સ ટુડે)

દમણ-દીવ, દાદરા નગર હવેલીમાં ડીઝલ ઉપરના વેટના દરોમાં કરવામાં આવ્યો વધારો!! ૧૫%થી વધારી વેટ ૨૦% કરવામાં આવ્યો

તા. ૦૧.૦૭.૨૦૨૦:દમણ અને દીવ માટે ડીઝલ ના વેટ ના દરોમાં વધારો કરવામાં આવ્યો છે. આ ડીઝલ ના વધારેલા દર અંગે ૩૦.૦૬.૨૦૨૦ ના રોજ જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. આ દરો તા. ૦૧.૦૭.૨૦૨૦ ના મધ્ય રાત્રિ (રાત્રિના ૧૨ કલાક થી) અમલમાં આવશે. પેટ્રોલ-ડીઝલ ના ભાવમાં રોજ વધારો થઈ રહ્યો છે ત્યારે વેટમાંનો આ વધારા ને કારણે દમણ-દીવ તથા દાદરા નગર હવેલીમાં ડીઝલ ભાવમાં વધારો થશે. COVID-19ની આર્થિક ખેંચ ને પહોંચી વળવા ઘણા રાજ્યો પેટ્રોલ-ડીઝલ ઉપર વેટ વધારી કરી આર્થિક સંતુલન કરવાના પ્રયાસ કરી રહ્યા છે જ્યારે આ વધારાથી પ્રજાનું આર્થિક સંતુલન બગડી જશે તે વાત ચોક્કસ છે. (ભવ્ય પોપટ, એડિટર ટેક્સ ટુડે)

ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ એસોસિએશન-અમદાવાદના હોદ્દેદારોને 'ટેક્ષ ટુડે'ની હાર્દિક શુભેચ્છા

૨૦૨૦-૨૧ની એસોસિએશનની ટીમ

શ્રી કેતન જી. મિસ્ત્રી પ્રમુખ	શ્રી મોનિષ એસ. શાહ ઉપપ્રમુખ	શ્રી મિહિર પુજારા માનદ્ મંત્રી	શ્રી રૂષભ એમ. શાહ માનદ્ મંત્રી

શુભેચ્છક : ભવ્ય ડી. પોપટ, એડિટર તથા ટીમ ટેક્સ ટુડે

ઓલ ગુજરાત ફેડરેશન ઓફ ટેક્સ કન્સલ્ટન્ટના હોદ્દેદારોને 'ટેક્ષ ટુડે'ની હાર્દિક શુભેચ્છા

૨૦૨૦-૨૧ની એસોસિએશનની ટીમ

પ્રમુખ: ભરતભાઈ એલ. શેઠ	વરિષ્ઠ ઉપપ્રમુખ: અરવિંદભાઈ આર. ગોંડાલા	માનદમંત્રી: વિશ્વેશભાઈ એ. શાહ	માનદ પ્રજાનયી: મુદાંગ એચ. વકીલ

શુભેચ્છક : ભવ્ય ડી. પોપટ, એડિટર તથા ટીમ ટેક્સ ટુડે

જી.એસ.ટી. પૂરા કરે છે ત્રણ વર્ષ: વાંચો ટેક્સ ટુડે ગ્રૂપના ટેક્સ એક્સપર્ટ્સના અનુભવો એમના શબ્દોમાં...

By **Bhavya Popat**,
Advocate, Editor-Tax Today

જી.એસ.ટી.ના અમલને ત્રણ વર્ષ પૂરા થયા છે. ગૌર સોમનાથ બાર એશો.ના સહયોગથી ટેક્સ ટુડે અવાર નવાર ગ્રૂપ ડિસકશનનું આયોજન કરતું હોય છે.

આ ગ્રૂપ ડિસકશનમાં CA-એડવોકેટ્સ ટેક્સ પ્રેક્ટીશનર્સ ભાગ લેતા હોય છે. કેવા રહ્યા GSTના આ ત્રણ વર્ષ?? શું હતી અપેક્ષાઓ GST લાગુ થવાથી? શું એ અપેક્ષાઓ પૂર્ણ થઈ છે?, શું સુધારાઓ જરૂરી છે જી.એસ.ટી.માં? આ અંગે પોતાના અભિપ્રાયો રજૂ કરી રહ્યા છે ટેક્સ પ્રોફેશનલ્સ... વાંચો એમના શબ્દોમાં.....

Design of Cross matching of ITC like VAT regime. "Inspector Raj" which got established by some punishment rules needs to be amended.

LALIT GANATRA,
Leading Tax Advocate, Jetpur & Tax Today Expert

આજે ભારત માં જીએસટી લાગુ થયો તેને ૩ વર્ષ પૂરા થયા. આ ૩ વર્ષમાં આપણે જીએસટી કાયદા માં સતત ફેરફાર થતા જોયા. નોટીફિકેશન/સર્ક્યુલર/RDO/પ્રેસ રીલીઝ અને કાયદા સુધારા બીલ પણ જોયા.

એક દેશ એક ટેક્સ ના ઢોલ નગાર સાથે આવેલ કાયદો અત્યારે ગુણવત્તા ગણેલ ટેક્સ નો કાયદો બની ગયો છે.

સતત ફેરફારો માં ઓરીજનલ શુ જોગવાઈ હતી અને હાલ શુ જોગવાઈ છે તે યાદ રાખવું લગભગ દરેક ટેક્સ પ્રોફેશનલ માટે અધર થઈ ગયું.

જીએસટી જ્યારે લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો ત્યારે જાહેરાતો કરવામાં આવી હતી કે સ્કૂલ માં ભણતા વિદ્યાર્થી પણ આ રીટર્ન ભરી શકશે પણ શરૂઆત ના સમય માં જ ખબર પડી ગઈ કે બકવાસ પ્રકાર ના રીટર્ન ફોર્મટ લાગુ કરવામાં આવ્યા છે અને તેના વીકલ્પ સ્પે બે મહીના પુરતુ ઉભી જે લાગુ કરવામાં આવ્યું હતુ તે ૩ વર્ષ પછી મુખ્ય રીટર્ન તરીકે કામગીરી કરી રહ્યું છે કદ્ય જીએસટી રહેશે ત્યાં સુધી આ જ રીટર્ન મુખ્ય રીટર્ન રહેશે તેવું જાહેર રહ્યું છે.

જીએસટી લાગુ કર્યા પછી કેન્દ્ર સરકાર અને દરેક રાજ્ય સરકાર ને જે આશા હતી તેવનુ વધવાની તે પણ જીએસટી થી વધી નથી.

જીએસટી એક નાપાસ થયેલ કાયદો કહેવું પણ કશુ ખોટુ નથી.

ટેક્સ ની કામગીરી કરતા પ્રોફેશનલ હોય કે મહેતાજી હોય દરેક ફી તો ચોક્કસ વધી છે પરંતુ સાથે સતત ટેન્શન, ચિંતા ને લીધે બ્લડ પ્રેશર અને સુગર પણ વધી ગયું છે. વર્ષો જુની પ્રેક્ટીસ કરતા વ્યવસાયીકો એ પોતાની પ્રેક્ટીસ પણ બંધ કરી દીધી હોય તેવા દાખલા જીએસટીએ બેસાડ્યા છે.

આમ ટુક માં કહીએ તો આ કાયદો દરેક રીતે નાપાસ થયેલ છે પછી તે ૧) સરળીકરણ ની ભાષામાં વેપારીની કે ટેક્સ ના પ્રોફેશનલ ની સમજ નો હોય. રોજ નવા નોટીફિકેશન/સુધારા/ફેરફારો ને લીધે કોઈ ને બધુ યાદ રહે તે શક્ય નથી

૨) રીટર્ન ભરવાની બાબતમાં ટેક્સ પ્રોફેશનલ હોય. આટીયુટી અને ટેકનીકલ ઈશ્યુ ના લીધે રીટર્ન સમય સર ભરાતા નથી.

૩) ટેકનોલોજી ની બાબત માં જીએસટી પોર્ટલ હોય. છેલ્લી તારીખો માં તો પોર્ટલ ઓવરલોડ ના લીધે ના ચાલે પરંતુ જે દીવસે ટ્રાફિક ના હોય ત્યારે પણ પોર્ટલ નથી ચાલતું

૪) રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારી ની રેવન્યુ બાબતે હોય. જીએસટી ના બંધારણીય સુધારા ને લીધે બીજી કોઈ પણ રીતે આવક વધારી શકે તેમ હવે રાજ્ય કે કેન્દ્ર સરકાર નથી જ્યારે જીએસટી માં ગમે તેટલા ફેરફાર કર્યા તો પણ આવક વધતી નથી.

ટુક માં કહું તો જીએસટી ૨ ની જરૂર ભારત ને ૧૦૦ ટકા છે. હાલ ના દરેક સુધારા નોટીફિકેશન ને આવરી ને દરેક ને સરળ પોં તેવી સમજતી અને રીટર્ન પ્રોસીજર સાથે નવા રંગરુપ સાથે જીએસટી - ૨ લાવવા માટે જીએસટી કાઉન્સિલે ભલામણ કરવી જોઈએ.

CA MONISH SHAH,
AHMEDABAD, Vice President, CA Association
Ahmedabad, Leading Chartered Accountant,
Ahmedabad & Tax Today Expert

01-07-2017 was the day when Indirect Tax went through a radical change. Introduction of the biggest revolution struck in India at 00:00 hours on 01-07-2017. Just like a New Child was born celebration was carried out across India. GST evolved like a child. It gave so much pain at the time of delivering. Just like a new born baby everyone had high expectations from GST and her foster mother GSTN. GST's foster mother did not abide to the law and was always out of line. This made GST also a bad person. The expectations that were to reduce compliance and smoothening of law did not happen because GSTN never paid attention and to make matter worse the son and daughters of GST (Notification & Circulars) were like Chameleon and kept changing colours. This has created so much mess that most of the guards of GST (Tax Professionals/ CA/ Lawyers) have to run after him to ensure proper order prevails. However, the promises the king and the queen had from GST also kept on breaking due to the daughters and sons of GSTN. GST was never bad. It had all the good mannerisms and culture. However it just lost its path and has moved to being a pain for the compliance and other matters. Clearly one can see that GST failed its main criteria of Seamless credit flow.

SAMIR TEJARA,
Leading Tax Advocate,
Porbandar & Tax Today Reporter

ભારતમાં જીએસટી ને આવીએ ત્રણ વર્ષ પૂરા થયા પરંતુ હજુ સુધી કાયદો ખરા રૂપે આવ્યો ન હોય તેવું લાગે છે કારણ કે આ કાયદો સમગ્ર દેશમાં લઈ આવવાનો મૂળભૂત હેતુ one nation one tax હતો તે તો ક્યાંય દેખાતો જ નથી અને એવું લાગે છે કે આખો કાયદો તર્ક-વિતર્ક ઉપર જ આપણા બ્યુરોક્રેટ્સ એ ઘડેલો હોય અને ઘણી જુલમી તથા અમાનવીય જોગવાયો મૂળભૂત કાયદામાં નોટિફિકેશન દ્વારા નાખી દીધી છે.

કાયદાનો મુખ્ય હેતુ simplified ટેક્સ compliance કરવાનો હતો પરંતુ ત્રણ વર્ષ પૂર્વે થયે એ પણ આજુ કંઈ દેખાતું નથી.

ખરેખર આ પરિસ્થિતિમાં જો સુધારો લાવવો હોય તો વેપારીઓ તથા stakeholder ને કોન્ફિડન્સ લેવા જોઈએ. જાણવું જોઈએ અને તેઓની જરૂરીયાત પ્રમાણે યુઝર ફેન્ડલી જીએસટીનું ટેક્સ સ્ટ્રક્ચર તથા કમ્પ્લાયન્સ કરવા જોઈએ કારણકે આપણો ભારત દેશ હજુ એટલો વિકસિત નથી એટલે આટલી બધી accuracy અપેક્ષા ન રાખી શકાય. બીજું કે આ કર માળખામાં ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ ને ઘણી બધી સત્તાઓ આપવામાં આવી છે પણ જ્યારે આટલી વસ્તીવાળી આપણો દેશ હોય તો તે કામ ને એકલા હાથે સમયસર પહોંચી વળવું શક્ય જ નથી જેથી કરીને વકીલ તથા કરવેરા સલાહકાર ને પણ સંપૂર્ણ સત્તા આપવી જોઈએ કારણકે જીએસટી પૂર્વના કાયદાઓમાં તેઓ ની ભૂમિકા ખૂબ મહત્વની રહી છે. હાલની પરિસ્થિતિ જોતા એવું લાગે છે કે જાણે આ કાયદો સર્વિસેટેક્સ, એક્સાઈઝ તથા વેટ કાયદાઓ નો પીચીડો છે અને આને હવે મૂળભૂત રૂપે સુધારવો જોઈએ. અમુક ચીજવસ્તુઓને કેટલી હજી આ કાયદામાં લીધી નથી તો તે પણ જીએસટી કાયદામાં આવરી લેવી જોઈએ જેથી કરીને કાયદો સમજવામાં તથા compliance માં સરળતા રહે.

YASH BUDDHDEV,
Leading Tax Advocate, Porbandar
શુ હતી જી.એસ.ટી. લાગુ થવાથી અપેક્ષાઓ?

Expectations were high due to techno savvy image buildup by Honorable PM as well as leading industry company was given complete free hand for build up of portal but to utter dismay both have failed miserably. Frequent changes to rules, rates and laws have made work cumbersome as well as complicated. Some botched up benches giving Advance Ruling which can make any learned professional cringe. But on positive note it had made life of professionals who are associated with GST easy as no laymen can understand GST notifications or circulars without help and value chain has been created for professionals.

ત્રણ વર્ષ બાદ શુ છે જમીની સ્તરે હકીકત?

Still not able to find 5 Year old child who can file returns & GST compliance papers. Due date jumlas are notch ahead of portal and portal doesn't understand law. Return once filed cannot be revised is utter failure on part of GSTN.

શુ સુધારાઓ કરવા છે જરૂરી?

Revised return protocol
Portal updates as per law & rules

અમુક ચોક્કસ નક્કી થયેલ તારીખથી જ કરી તેની માહિતી નોટીફિકેશન કે સર્ક્યુલર દ્વારા આપવામાં આવતી હતી જ્યારે GST કાયદા અંતર્ગત સરકારથી દ્વારા ગમે ત્યારે તેમજ જુની તારીખથી નવા સુધારા-વધારા, નોટીફિકેશન, સર્ક્યુલર બહાર પાડી તેને અમલી કરવામાં આવે છે આમ થવાથી વેપારીવર્ગ તથા તેમના સલાહકારોએ હંમેશા સજાગ રહી વારંવાર તપાસવું પડે છે કે આજની તારીખે વેપારી વહીવટ કરતી વખતે તેને લગતું કોઈ નોટીફિકેશન કે સર્ક્યુલર GST કાયદામાં નવું આવેલ તો નથી. આમ GST કાયદામાં સરકારથી દ્વારા સુધારા વધારા માટે કોઈ સમય નક્કી નથી કરેલ પરંતુ દર મહીને જ્યારે GST કાઉન્સિલની બેઠક થાય અને તેમાં જે નક્કી થાય તે અમલી કરી દેવામાં આવે છે. જેથી GST કાયદો આવેલ ત્યારે જે તે નિયમનું મુળ સ્વરૂપ જ આવા નોટીફિકેશન કે સર્ક્યુલરથી ફરી જતું હોય છે. જેનું પાલન કરવામાં વેપારી વર્ગને મુશ્કેલી પડે છે જેનો અનુભવ દરેકને નવેમ્બર-૨૦૧૮માં આવેલ કલેરીફિકેશન એ અને GST3B માં ITC મેચ મીસમેચ અને જોબવર્ક અનુસંધાને આવેલ નોટીફિકેશનનો થયેલ હશે જ.

(૨) સર્વર ડાઉનની સમસ્યા :
બીજી મુખ્ય સમસ્યા કે હાલાકી GST પોર્ટલની છે. GST કાયદો આવ્યો ત્યારથી દર માસમાં GST રીટર્ન ફાઇલ કરવા માટે બે વખત ડ્યુ ડેઈટ આવે છે. GSTF1 દર માસની ૧૧મી તારીખ મંચલી ડેટેગરી માટે તેમજ GSTF3 દર માસની ૨૦મી તારીખ જે વખતે છેલા દિવસોમાં હંમેશા GST પોર્ટલ ડાઉન રહે છે અથવા તો ઓવર લોડને સાર્થક કામ કરતી બંધ થઈ જાય છે. સમગ્ર ભારતના વેપારીઓ માટે એકજ પોર્ટલ હોવાથી આ તકલીફ GST કાયદો અમલમાં આવ્યો ત્યારથી જ છે જેનું હજુ સુધી નીરાકરણ આવેલ નથી. ગુજરાત સેલ્સટેક્સ તથા ગુજરાત વેટ કાયદામાં માસીક ચલાણ ભરવાની તારીખ અને રીટર્ન ફાઇલ કરવાની તારીખ અલગ અલગ હતી જ્યારે GST કાયદામાં ટેક્સ ભરવાની તારીખ અને રીટર્ન ફાઇલ કરવાની છેલ્લી તારીખ એક જ છે આમ બન્ને તરીખ અલગ અલગ જો કરી આપવામાં આવે તો સર્વર ડાઉનની સમસ્યા થોડે અંશે દૂર થશે.

(૩) ટર્નઓવર આધારીત એક જ રીટર્નની અલગ અલગ ડ્યુ ડેઈટ :
સરકારથી દ્વારા સર્વર ડાઉનની સમસ્યાના નીરાકરણ માટે અલગ અલગ રાજ્યોના ગ્રુપ કરી તેમા પણ ૩.૫ કરોડથી વધુ ટર્નઓવર અગાઉના નાણાંકિય વર્ષમાં ધરાવતા જે તે રાજ્યોના વેપારીઓની ડ્યુ ડેઈટ અલગ તથા ૩.૫ કરોડથી ઓછુ ટર્નઓવર ધરાવતા વેપારીઓની ડ્યુ ડેઈટ અલગ કરી વધુ ગુંચવણભરી સ્થિતિ ઉપસ્થિત કરેલ છે. આમ વેપારી વર્ગ તથા તેના ટેક્સ પ્રેક્ટીશનરોએ એક ચાર્ટ બનાવી નિયમીત ચેક કરવું પડે છે કે ક્યાં GST રીટર્નની ડ્યુ ડેઈટ કઈ તારીખે આવે છે. તેમ છતાં પણ સર્વર ડાઉન થવાની સમસ્યા ઉભી જ છે. જેની તુલનામાં ઈન્કમેટેક્સના રીટર્ન કે જેનું વાર્ષિક એકજ પત્રક ફાઇલ કરવા માટે પણ સમગ્ર ભારતમાં એક જ પોર્ટલ છે છતાં પણ આખરી દિવસોમાં સર્વર ડાઉનની સમસ્યા નહિવંત છે.

(૪) અલગ-અલગ ભાગમાં ટેક્સનું વિભાજન:
સરકારથી દ્વારા GST કાયદામાં I.GST, C.GST, S.GST તથા સેસ એમ ચાર ભાગમાં ટેક્સનું વિભાજન કરી જે તે હેડ હેડ ટેક્સ ભરવાનો નિયમ અમલમાં મુકેલ જેમાં પણ ઘણા સંજોગોમાં વેપારીઓને C.GSTના જમાં ટેક્સની ITC, I.GST વેંચાણમાં પ્રથમ બાદ કરવાના નિયમને લીધે અમુક સમયાંતરે C.GSTની કેડીટ ઓછી અથવા શુન્ય હોય અને S.GST જમાં હોવા છતાં C.GST ભરવાનો થાય છે જે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંત વિરુદ્ધ છે.

NIRAV ZINZUVAZIYA,
Leading Tax Advocate, Amreli & Tax Today Reporter

GST કાયદો આલિયાને આજે ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ થવા જઈ રહ્યા છે. GST કાયદો ખૂબ સરસ છે પણ આજુ પ્રેક્ટિકલ લેવલ તદ્દન ઉંધું છે. GST RULES અને ACT બન્ને જુદી ઢીશામાં ચાલે છે. પ્રેક્ટીકલી GST કાયદાનો અમલ આ બંને વિરુદ્ધ ચાલે છે. GST કાયદો ખૂબ સરસ છે. પરંતુ આનો ફયદો હજુ સુધી નીચલા લેવેલે પોહચીયો નથી. GSTની વેબસાઇટ છેલા દિવસોમા ચાલતી નથી આજે ત્રણ વર્ષ પૂરા થવા જઈ રહ્યા છે છતાં પણ પેહલા બે વર્ષમા પોલી મુશ્કેલી હજુ ચાલુ જ છે. GSTમા હાલ કોઈ સુધારા વધારા માટે પેહલા GST કાઉન્સિલ ભલામણ કરે ત્યારે બાદ આના નોટીફિકેશન બહાર પાડવામાં આવે છે. ઘણી વખત GST કાઉન્સિલની ભલામણ બાદ પણ નોટીફિકેશન બહાર પાડવામાં આવતા નથી.

GST કાયદો લાવવા પાછળનું કારણ એક પ્રકારે બધી પ્રક્રીયા ઓનલાઇન કરવાની હતી પરંતુ આ વસ્તુ અમલમા અવેલ નથી અને લોકલ ઓફીસમા કામ કરવા ઘડ્ડા ખવા પડે છે. જેટલી જહદી નોટીફિકેશન બહાર પાડી સુધારો કરવામા આવે છે. તેટલી ઝડપથી GSTની વેબસાઇટમા સુધારો થઈ રહ્યો નથી. આજે જે રીટર્ન ભરવાની છેલ્લી તારીખ નથી તે ભરતા પણ દંડ આવે છે.

આજે ત્રણ વર્ષ પછી જમીનીસ્તરે GSTની હકીકત ખુબ ખરાબ છે. ખરેખર તો GST કાયદામા એટલા બધા સુધારા આવ્યા કે વેપારી તો થીક ખુદ એડવોકેટ પણ આ કાયદા ને યાદ રાખી શકતા નથી. આ લોકડાઉનના સમયમા પણ એટલી બધી વખત GST રીટર્ન ભારવાની તારીખ વધારવામા આવી કે કોઈ પણ વ્યક્તિને યાદ રાખવી ખુબ અઘરી છે.

GST પોર્ટલ બહોંર ચલતુ નથી. હાલ આ લોકડાઉનના સમયમાં પણ સરકાર દ્વારા અમુક રિટર્નસ તથા GSTના ફોર્મ ભરવાની મુદતમાં વધારો કરવામાં આવ્યો છે પણ આ બાબતનું નોટિફિકેશન હોવા છતાં GST પોર્ટલ અમુક ફોર્મ ભરવા દેતું નથી અને તેની ફરિયાદ કરવા છતાં કોઈ નિરાકરણ આવેલ નથી. આ ઉપરાંત સરકારી અધિકારીઓ આ કાયદા તથા નોટિફિકેશનને બાજુમાં રાખી પોતાની રીતે કામ કરે છે.

GST કાયદાની વ્યવસ્થીત અમલ માટે ખરેખર તો ગ્રાઉન્ડ લેવલ સુધારવાની જરૂર છે. જેમ જેમ કાયદા મા સુધારો વધારો આવે તેમ તેમ GSTના અધીકારીઓને પણ કાયદાના સુધારા વધારાની માહિતી આપવી જોઈએ. ઘણી વખત કરવામા આવતા સુધારા વધારા પણ નુકશાન કારક છે.

DIVYESH SODHA,
Leading Chartered Accountant,
Porbandar & Tax Today Expert

Three years of GST. In the process of making law simple, the law makers are making it more complicated. For ease of doing business, simplification of compliance of law is necessary. Till few times back everyone are of the opinion that GST portal is eighth wonder of world. But since few months the way the Advance ruling authorities are pronouncing illogical orders, it has totally changed our concepts.

BHARGAV GANATRA
(CA Student & Article)

સૌ પ્રથમ તો મિત્રો, આપણે જાણીએ છીએ તેમ ભારતીય બંધારણના ૧૦૧મા સુધારા તરીકે આવેલા GSTના કાયદાને આજે એટલે કે ૧ જુલાઈ, ૨૦૨૦ના રોજ ૩ વર્ષ પૂરા થાય છે. ૧૮ GST કાઉન્સિલ પછી અમલમા લાવેલા આ ઐતિહાસિક કાયદા ઉપર પુરા ભારતના Indirect Taxની આવકનો ભાર રહેલો છે. આ કારણોસર કર વ્યવસાયિકો તથા ધંધાકીય બાબતો સાથે સંકળાયેલા લોકોને GST કાયદાના અમલીકરણથી જ સુગ્રોળ અને સરળ માળખાની આશા રહેલી છે.

આજે જ્યારે જી.એસ.ટી.ને ૩ વર્ષ પૂરા થવા જઈ રહ્યા છે ત્યારે GSTNની નબળી કાર્યક્ષમતા તથા અમુક અંશે ધંધાકીય લોકો ને હેરાન કરતી કલમો જેવી કે ૧૬(૪) અથવા ૩૬ (૪) ને લિધે લોકોની આશામા થોડીક ખામીઓ હોય એવું લાગે છે. આ સિવાય જો રાજ્યો ને આપવામા આવતા GST Compensation ની વાત કરીએ તો પંજાબ, કેરેલા અને દિલ્હી જેવા રાજ્યો એ આવકની અછતને કારણે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨મા પુરા થતા વળતરના સમયગાળાને વધુ બે વર્ષ વધારવાની માગ કરી છે.

જી.એસ.ટી. ભારતીય અર્થતંત્રની આવક નુ એક અવિભાજ્ય અંગ હોવાથી તેમા રહેલી તુટીઓ દૂર કરવી ખુબ જ જરૂરી છે. અને આ માટે સૌ પ્રથમ GSTN પોર્ટલની નબળી કાર્યક્ષમતામા સુધાર લાવવો ખુબ જ જરૂરી છે. આ ઉપરાંત ધંધાકીય લોકો તથા કર વ્યવસાયિક લોકોને પડતી મુશ્કેલીઓને સરકારથી સુધી પહોચાડવી પણ ખુબ જરૂરી બને છે. આ વાત સરકારથી સુધી પહોચવી તો જ વધુ સરળ બને જો વિવિધ ગ્રાઉન્ડ લેવલના કર વ્યવસાયિકો ને રાજ્ય તથા કેન્દ્રની જી.એસ.ટી. અંગેની કમિટી બનાવી તેમા સ્થાન આપવામા આવે.

વાંચક મિત્રો, આ તમામ પ્રોફેશનલ્સ જમીનીસ્તરે જી.એસ.ટી. શેરે કામ કરી રહ્યા છે. જી.એસ.ટી. હેડગ તેઓનો અભિપ્રાય ખૂબ મહત્વ ધરાવે છે. હું પોતે માત્ર એક બાબત ની આશા જી.એસ.ટી. ડિપાર્ટમેંટ તરફ રાખું છું. આવનારા વર્ષોમાં જાહેરનામાની ભાષા થોડી સહેલી બનાવવામાં આવે જેથી 'એટલિસ્ટ' પ્રોફેશનલ્સને તો આ જાહેરનામાનું અર્થઘટન કરવું વધુ અધર ના બને.

RP Web Solutions

Website For Everyone...

★ Special Offer ★

For Advocates & C.A.

Package Includes:-

- ★ Web Desiging
- ★ Free SSL Certificate
- ★ Free Domain (.com/.in/.co.in)
- ★ Free 2 Corporate Email ID
- ★ Free Hosting
- ★ Free 1 Year Support

*The above freebies are for one year.

Only Rs.7499

Contact Us:-

+91 84888 55506

rpwebsolution2020@gmail.com

RP Web Solutions

